

Region Halland

2022 -02- 01

Dnr _____

Handl _____

Region Halland
Box 517
301 80 HALMSTAD

Ärendet

Tillsyn av bostad med särskild service för barn eller ungdomar vid Munkagårdsgymnasiet i Tvååker, Varbergs kommun.

Inom ramen för tillsynen har Inspektionen för vård och omsorg (IVO) granskat bemanning, personalens kompetens, möjlighet till fritids- och kulturella aktiviteter samt utformningen av omvårdnaden för de barn och ungdomar vars insatser verkställs på bostad med särskild service för barn eller ungdomar vid Munkagårdsgymnasiet (nedan *boendet*).

Beslut

IVO har konstaterat följande brister:

- Omvårdnaden motsvarar inte samtliga ungdomars individuella behov.
- Det finns ett förbud mot att dricka alkohol i boendet.

IVO begär med stöd av 26 c § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, att huvudmannen redovisar sin inställning till de brister som IVO konstaterat. Redovisningen ska även innehålla de eventuella åtgärder som huvudmannen har vidtagit eller planerar att vidta för att komma till rätta med bristerna. Redovisningen ska avslutas med uppgift om när åtgärden genomfördes eller kommer att genomföras.

Redovisningen ska ha kommit in till IVO senast den 8 mars 2022. Om bristerna inte avhjälpas, kan IVO komma att fatta beslut om att förelägga huvudmannen att vidta åtgärder.

Skälen för beslutet

Omvårdnaden motsvarar inte samtliga ungdomars individuella behov. IVO bedömer att en av ungdomarna, N.N, inte får den individuellt utformade omvårdnad som ungdomen behöver. Det är vidare IVO:s bedömning att personalens kompetens behöver förstärkas även i förhållande till övriga ungdomar i boendet, för att samtliga ungdomar ska få den omvårdnad de behöver. Kompetensen behöver förstärkas när det gäller kompletterande och alternativ kommunikation (AKK).

Vid intervjuer med personal och föreståndare för boendet framkom att det bor en ungdom i verksamheten, N.N, som har behov som inte tillgodoses i boendet. Det framkom att

ungdomen behöver mer hjälp än vad andra ungdomar i boendet behöver och att den aktuella ungdomen behöver mer stöd än vad det finns personal till.

Intervjuad personal uppgav för IVO att ungdomen trivs och inte far illa men skulle behöva mer stöd för att utvecklas. Ungdomen skulle behöva mer motiverande stöd än vad hen får. Personalen uppgav att man inte har den kompetens som krävs utifrån den aktuella ungdomens behov och att man heller inte är tillräckligt många personal för att hinna med aktuell ungdom.

Vid personalintervjun framkom vidare att alla ungdomar pratar, men ungdomarnas verbala förmåga kan skilja sig från andra personers verbala förmåga. Ungdomarna kan exempelvis upprepa sådant som andra säger, de kan ha svårt med turtagning och kan i vissa fall inte uttrycka sig nyanserat. Hos vissa ungdomar finns stora behov av struktur och förutsägbarhet. Personalen uppgav att det är värdefullt att kunna använda bilder och stegvisa scheman för att illustrera det som ska hända och vad som ska göras. Personalen uppgav också att de inte har tillräcklig kompetens inom AKK-området för att kunna individanpassa stödet till alla ungdomar. Personalen berättade att de inte har fått någon fortbildning i AKK sedan de började jobba på Munkagårdsgymnasiet.

Vid intervju med föreståndaren framkom att personalen uttryckt önskemål om att få gå utbildning i motiverande samtal (MI). Föreståndaren uppgav att boendechefen tittar på denna fråga.

Föreståndaren berättade att varje vecka hålls möte med skolans elevhälsoteam. På dessa möten deltar bl a. föreståndaren, mentorerna, rektor, specialpedagog, kurator och skolsköterska. Teamet kan på olika sätt stötta elever som har behov av det, även i förhållande till LSS-boendet.

Bristande kompetens i personalgruppen och brister i bemanning leder enligt IVO till att ungdomen N.N inte får den omvårdnad ungdomen behöver. Av 9 e § LSS framgår att i insatsen bostad med särskild service för barn eller ungdomar ingår omvårdnad. Med omvårdnad avses individuellt anpassad hjälp i den dagliga livsföringen. Socialstyrelsen anger att omvårdnaden fortlöpande ska anpassas så att den svarar mot varje ungdoms behov. Vidare ska omvårdnaden ges så att barnet eller ungdomen kan känna sig trygg och utvecklas fysiskt, psykiskt och socialt. IVO hänvisar huvudmannen till 9 och 11 §§ Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 20012:6) om bostad med särskild service för barn eller ungdomar enligt LSS.

Verksamheten ska vidare ha den personal som behövs för att ge ett gott stöd och en god service samt omvårdnad. För de ungdomar som behöver det ska omvårdnaden innefatta stöd och hjälp med att kommunicera och göra den dagliga tillvaron begriplig och förutsägbar (15 och 18 §§ SOSFS 2012:6). IVO konstaterar vidare att huvudmannen ska se till att personalen får såväl den handledning som kompetensutveckling som de behöver

för att kunna utföra sina arbetsuppgifter enligt 21 § SOSFS 2012:6.

Det finns ett förbud mot att dricka alkohol i boendet

IVO bedömer att det inte är möjligt för boendet att ha ett förbud mot att dricka alkohol. När det gäller de ungdomar som uppfyller det ålderskrav som finns för att dricka alkoholhaltiga drycker står huvudmannens förbud i strid med gällande lag.

Vid IVO:s inspektion framkom det, vid intervjuer med personal och föreståndare, att man i boendet har s. k. nolltolerans mot droger och alkohol.

Vid tidpunkten för inspektionen bodde det 31 ungdomar i verksamheten, fördelade på fem hus. Det bor sex till sju ungdomar per hus. De flesta är mellan 15 – 19 år men några är äldre. De äldsta är 23 år.

Det följer av 5 § LSS att verksamheter som ger insatser enligt LSS ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer som omfattas av LSS. Målet ska vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra.

Det faktum att det inte är möjligt att ha ett förbud mot att vuxna inte använder alkohol på boendet fråntar inte boendet det ansvar det har för att alla ska känna sig trygga och utvecklas fysiskt, psykiskt och socialt i enlighet med 11 § SOSFS 2012:6.

IVO anser att verksamheten kan, som med andra åtgärder, göra individuella överenskommelser med de boende om att inte dricka alkohol på boendet. Vidare kan boendet komma överens om trivseregler för att skapa trygghet och säkerhet. I alla typer av överenskommelser behöver verksamheten tillgodose att varje enskild individ ges möjlighet till inflytande och medbestämmande i enlighet med 6 § LSS. Av 6 § framgår att verksamheten ska vara grundad på respekt för den enskildes självbestämmanderätt och integritet. Den enskilde ska också ges inflytande och medbestämmande i största möjliga utsträckning över de insatser som ges.

Underlag

- Protokoll från intervju med ledningen, daterad 21 oktober 2021.
- Protokoll från personalintervju, daterad 22 oktober 2021.
- Tjänsteanteckning från samtal med fem ungdomar, daterad 24 oktober 2021.

Ytterligare information

Den 21 oktober 2021 genomförde IVO en inspektion vid Munkagårdsgymnasiets bostad med särskild service för barn eller ungdomar i Varberg. Vid tidpunkten för inspektionen fanns det 31 ungdomar vars beslut verkställdes i verksamheten.

Före inspektionen fick föreståndaren besvara en självskattning med frågor om följande områden: Aktiv involvering och delaktighet, respekt och integritet, relationer och bemötande, hälsa och välbefinnande, boendemiljö och fritid. Föreståndaren fick också svara på frågor om personalens kompetens och bemanning, samverkan med andra aktörer och verksamhetens historik vad gäller riskindikatorer i form av personalomsättning, incidenter och planerade utflyttningar och begränsningsåtgärder. Svaren från föreståndaren låg, tillsammans med IVO:s övriga kännedom om verksamheten till grund för tillsynens inriktning. Även enkätsvar från ungdomar i verksamheten har legat till grund för hur IVO:s tillsyn utformats.

I samband med inspektionen intervjuade IVO:s representanter personal och ledning. IVO:s inspektörer samtalande med fem ungdomar i boendet.

IVO ska enligt 11 § förordning (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade inspektera bostad med särskild service för barn eller ungdomar minst en gång per år och samtala med de barn och ungdomar som samtycker till det.

Beslut i detta ärende har fattats av inspektören Felicia Lundin. Inspektören Ann-Sofie Byström har deltagit i den slutliga handläggningen. Inspektören Lena Almvik Gombor har varit föredragande.